

**MIEJSKA
BIBLIOTEKA
PUBLICZNA**

im. Stefana Żeromskiego w Helu

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Stefana
Żeromskiego
w Helu
2022 ROK

Przygotowała:
Grażyna Rotta
Dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Helu

1. Działalność biblioteki w roku sprawozdawczym

Miejska Biblioteka Publiczna im. Stefana Żeromskiego w Helu jest samorządową instytucją kultury posiadającą osobowość prawną. Wpisu do rejestru instytucji kultury dokonano 21.03.2002 r. pod numerem 1.

W roku sprawozdawczym 2022 biblioteka była czynna: od poniedziałku do piątku w godzinach: pn., wt., czw., pt.: 10.00-17.30, środa: 10.00-16.00 oraz w trzynastcie sobót w godzinach od 10.00-14.00.

2. Pracownicy biblioteki

W 2022 r. w bibliotece zatrudnione były cztery osoby na 2,75 etatu – pracownicy działalności podstawowej oraz administracji i obsługi.

3. Gromadzenie zbiorów

Stan ilościowy księgozbioru w dniu 31.12.2022 r. – 15147 woluminów, w tym zbiory specjalne 196 egz. (audiobooki, filmy).

W 2022 r. wpisano do księgi inwentarzowej 910 woluminów o łącznej wartości 26.090,00 zł, w tym:

- kupno własne – 690 woluminów o wartości 20.000,00 zł,
- kupno sponsorowane w ramach Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” Priorytet 1 - Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych – 208 woluminów o wartości 5.795,00 zł,
- dary – 12 woluminów o wartości 295,00 zł,
- audiobooki – 4 egz. o wartości 72,81 zł.

ZBIORY BIBLIOTECZNE					
Stan w dniu 31 XII 2021 r.	Wpływy	Zakup	Dary	Ubytki	Stan na 31 XII 2022 r.
14850	910	898	12	613	15147

STRUKTURA KSIĘGOZBIORU			
LITERATURA PIĘKNA DLA DOROSŁYCH	LITERATURA PIĘKNA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY	LITERATURA NIEBELETYSTYCZNA	OGÓŁEM KSIĄŻEK
6820	3327	5000	15147
45%	22%	33%	100%

Helska biblioteka uzupełnia swój księgozbiór poprzez kupno w ramach środków własnych oraz z dofinansowania z programów MKiDN w ramach Programu Wieloletniego Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 - Priorytet 1 – *Poprawa oferty bibliotek publicznych* Kierunek interwencji 1.1 *Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych*. Kwota dofinansowania w 2022 roku wyniosła 5.795,00 zł i stanowiła 20% wydatków na zakup książek, audiobook'ów i zdalny dostęp do e-book'ów, audiobook'ów i synchrobook'ów. Przyznana dotacja pozwala na kupno każdej publikacji, która ukazała się drukiem lub na innym nośniku. Ważne, aby była dostępna na rynku księgarskim, niezależnie, czy jest to pierwsze czy kolejne wydanie. Z programu wyłączone są podręczniki szkolne, streszczenia lektur szkolnych, programy i gry komputerowe, filmy, nagrania muzyczne, dokumenty ikonograficzne, kolekcje historyczne pozyskiwane od osób prywatnych lub z innych instytucji, a także książki i inne dokumenty dostępne na rynku antykwarycznym. Z przyznanych środków biblioteka nie mogła także opłacać prenumeraty czasopism regionalnych i ogólnopolskich oraz kupować licencji na dostęp do baz danych.

„Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025” zakłada utrzymanie progów wkładu własnego na poziomie 80%, 65% i 50% w zależności od zaszeregowania gminy do odpowiedniej kategorii „zamożności” j.s.t. przez Ministerstwo Finansów, tj. wskaźnik G – wskaźnik dochodów podatkowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Zgodnie z tym wyznacznikiem helska biblioteka zobowiązana jest do utrzymania wkładu własnego na poziomie 80%. Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa w nowej 5-letniej edycji zakłada, że uprawnionymi wnioskodawcami będą biblioteki, które są otwarte w co najmniej połowę sobót roku przez przynajmniej 4 godziny oraz korzystające przynajmniej z jednego terminalu cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej Academia.

Na uzupełnianie księgozbioru duży wpływ mają sami czytelnicy, którzy zgłaszają swoje propozycje u pracowników biblioteki. Osoba zajmująca się gromadzeniem i opracowywaniem zbiorów śledzi na bieżąco rynek wydawniczy, orientuje się w terminach ukazania się premier książkowych i dostosowuje do nich harmonogram zakupów.

Dotacja celowa BN i środki własne biblioteki pozwoliły na utrzymanie liczby zakupionych materiałów bibliotecznych na 100 mieszkańców na wysokim poziomie ok. 31 woluminów na 1 mieszkańca.

Zakup książek w 2022 r. w proporcjach:

- literatura piękna dla dorosłych 55%,
- literatura piękna dla dzieci i młodzieży 23%,
- literatura niebeletrystyczne 22%.

W 2022 r. księgozbiór uzupełniono w sporej części o książki z dużą czcionką z serii „Duże Litery”, ułatwiające czytanie osobom starszym i słabo widzącym. Cieszyły się one dużym zainteresowaniem.

Przy realizacji zadania brano przede wszystkim pod uwagę potrzeby czytelników, ich wskazówki i zgłoszenia, które na bieżąco wpływają do pracowników biblioteki. Czytelnicy mają największy realny wpływ na kształt księgozbioru naszej biblioteki. Wśród zakupionych książek znalazły się głównie tytuły, które miały swoją premierę wydawniczą w 2022 r.

Księgozbiór uzupełniono również o pozycje niebeletrystyczne, głównie poradniki o zdrowym stylu życia, książki historyczne itp.

Nieodłączną kwestią zarządzania zbiorami jest ubytkowanie księgozbioru. W 2022 r. ubytki wyniosły 613 woluminów. W naszej bibliotece nie ma białych kruków, a sama książka stała się narzędziem pozyskiwania wiedzy. Jeżeli książka się zniszczy, należy ją wymienić na nową. O dziedzictwo w zakresie kultury piśmienniczej dbają biblioteki naukowe. Instytut Książki i Biblioteka Narodowa rekomendują, aby ubytkować pozycje, po które czytelnik nie sięga

przez pięć lat, dając miejsce tej, która ma szansę być wypożyczona. Zalecenia te są również istotą Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa.

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2021 r.	Stan na 31.12.2022 r.
1. Liczba czytelników na 100 mieszkańców	22	22
2. Liczba zakupionych książek na 100 mieszkańców	29	31
3. Liczba wypożyczeń ogółem na 100 mieszkańców *	363	358
4. Liczba zakupionych tytułów czasopism w bibliotece ogółem	6	6

* łączna liczba wypożyczeń zbiorów na zewnątrz i udostępnień na miejscu na 100 mieszkańców

4. Opracowanie zbiorów

Wszystkie zbiory, które wpływają do biblioteki, podlegają pełnemu opracowaniu w programie bibliotecznym Libra 2000. Ewidencja zbiorów i czytelników jest automatyczna i odbywa się przy użyciu kodów kreskowych i czytnika. Każda książka wprowadzona do systemu oznaczona jest kodem kreskowym z nazwą naszej biblioteki naklejonym na okładce. Katalog on-line zawiera 100% opisów księgozbioru i pozwala na zdalne wyszukiwanie tytułu książki, rezerwowanie i zamawianie danej pozycji książkowej poprzez „Profil użytkownika”, informuje o jej dostępności. Każdy czytelnik, po zgłoszeniu się do pracownika biblioteki, może otrzymać login i hasło do profilu użytkownika, czyli swojej wirtualnej karty bibliotecznej. Po zalogowaniu na konto można sprawdzić swoje wypożyczenia, terminy zwrotów, rezerwować i zamawiać dane tytuły.

5. Czytelnictwo

Na koniec 2022 roku zapisanych było 1158 czytelników, w tym aktywnych w roku sprawozdawczym - 618 czytelników, z których 239 to osoby uczące się, a 222 to turyści wypoczywający w naszym mieście. Liczba czytelników na 100 mieszkańców wyniosła 22. Bibliotekę odwiedziło 7047 osób.

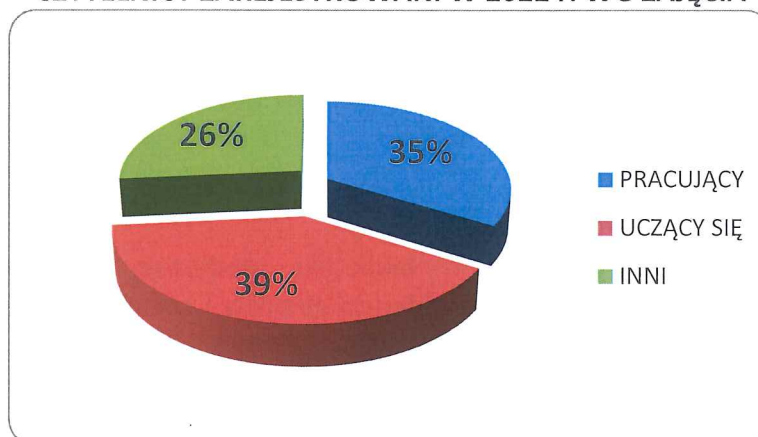
Na zewnątrz wypożyczono 10.249 materiałów bibliotecznych (książki, czasopisma, audiobooki i gry planszowe).

Na miejscu udostępniono: 7030 materiałów bibliotecznych.

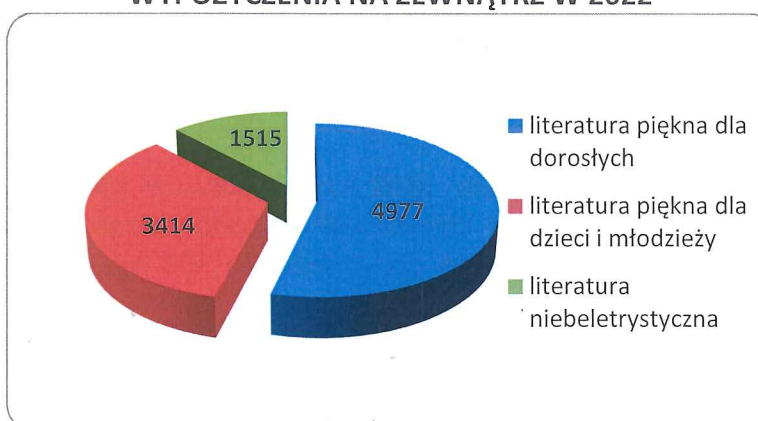
CZYTELNICY ZAREJESTROWANI WG WIEKU								
2021								
ogółem w 2020	do 5 lat	6-12 lat	13-15 lat	16-19 lat	20-24 lata	25-44 lata	45-60 lat	powyżej 60 lat
646	33	125	53	54	26	129	122	104

2022								
ogółem w 2021	do 5 lat	6-12 lat	13-15 lat	16-19 lat	20-24 lata	25-44 lata	45-60 lat	powyżej 60 lat
618	30	111	61	46	22	116	121	111

CZYTELNICY ZAREJESTROWANI W 2022 r. WG ZAJĘCIA

WYPOŻYCZENIA NA ZEWNĄTRZ W 2022

Od 01 stycznia 2020 r. czytelnicy naszej biblioteki mają możliwość skorzystania z bezpłatnego dostępu do biblioteki internetowej Legimi. Legimi oferuje katalog ponad 60 000 ebooków, a od 01 stycznia 2021 r. również do audiobooków i synchrobooków, w tym dostęp do danej nowości wydawniczej w dniu jej premiery, do najgorętszych tytułów i największych bestsellerów, ale i znanej już powszechnie klasyki. Wszystko to w ramach utworzonego „Konsorcjum Pomorskiego”, do którego należy helska biblioteka. W 2022 r. z Legimi nasi czytelnicy wypożyczyli 1598 publikacji, w tym e-book’ów wypożyczono 1261 i otwarto 666, audiobook’ów wypożyczono 337 i otwarto 250. Z Legimi skorzystało 45. użytkowników, wykorzystano 303 kody. Legimi jest alternatywą dla tradycyjnego wypożyczania książek. Nasza Biblioteka dysponowała 20. ograniczonymi czasowo (miesięcznymi) kodami zdalnego

dostępu do e-book'ów, audiobook'ów i synchrobook'ów . Najliczniejszą grupą użytkowników Legimi są osoby w wieku 40-49 lat – 32%.

Nasi czytelnicy mają dostęp do Academica.edu.pl, która pozwala na korzystanie ze zbiorów Biblioteki Narodowej (BN) poprzez serwer w naszej bibliotece. Czytelnik ma dostęp do książek i najnowszych artykułów z różnych dziedzin wiedzy i zgodnie z prawem autorskim może korzystać z zasobów BN w Helu. Academica jest niezwykle przydatna podczas pisania pracy dyplomowej, referatu itp., gdzie należy oprzeć się na aktualnej literaturze przedmiotu. Jej celem jest zastąpienie tradycyjnej formy wypożyczeń międzybibliotecznych (dostępnych wyłącznie w bibliotekach wojewódzkich) wypożyczeniami cyfrowymi. W 2022 r. udostępniono 4 dokumenty – artykułów z czasopism naukowych.

Mimo zmniejszającej się liczby mieszkańców, poziom czytelnictwa utrzymuje się na poziomie 22%.

Największym zainteresowaniem cieszyły się książki z literatury pięknej polskiej i obcej. Czytelnicy najchętniej sięgali po aktualne premiery, głównie kryminały, sensacje, fantastykę, literaturę obyczajową. Dużą popularnością cieszyły się powieści polskie z tłem historycznym takich autorów jak Joanna Jax, Anna Sakowicz, Wioletta Sawicka oraz obyczajowe np. Gabriela Gargaś. Wśród kryminałów, sensacji i fantastyki dominują: Remigiusz Mróz, Max Czornyj, Wojciech Chmielrz, Piotr Borlik, Aneta Jadowska, Dmitry Glukhovskiy itp.

Wśród książek dla dzieci dużym zainteresowaniem cieszyły się książki o uczuciach, jak radzić sobie z emocjami. Młodzież najczęściej sięgała po lektury szkolne.

Czytelnicy dorośli najchętniej wypożyczali literaturę piękną polską – 41,8%. Najwyższą średnią wypożyczeń na poziomie 12,98% osiągnęli seniorzy 60+.

W roku sprawozdawczym w helskiej bibliotece udzieliliśmy 4768 informacji bibliotecznych, bibliograficznych, rzeczowych, tekstowych i o informację.

6. Sprawy organizacyjne

Miejska Biblioteka Publiczna w Helu brała udział w projekcie PO Biblioteki Narodowej „Zakup i zdalny dostęp do nowości Wydawniczych” Priorytet 1. Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021–2025 – projekt zakończony. Dotacja celowa Biblioteki Narodowej w 2022 r. wyniosła 5795,00 zł i stanowiła 20% ogólnej kwoty przeznaczonej na zakup książek i zdalny dostęp.

Od kilku lat realizujemy akcję „Książka na telefon”, skierowaną do osób starszych i mających problem z poruszaniem się. W 2022 r. z usługi tej korzystały 2 osoby.

Od 2017 r. helska biblioteka uczestniczy w projekcie „Metropolitalna karta do kultury”. „Karta do kultury” jest kartą biblioteczną, którą otrzymuje każdy aktywny czytelnik helskiej biblioteki. Jest ona niezbędna przy wypożyczeniu książki. Dodatkowo karta upoważnia jej posiadacza do zniżek na różne wydarzenia kulturalne w Trójmieście i okolicach. Szczegółowe informacje o „Karcie do kultury” i zniżkach oferowanych jej posiadaczom można znaleźć na stronie: www.kartadokultury.pl

Od października 2020 r. uczestniczymy w programie Instytutu Książki „Mała książka wielki człowiek”, finansowanym w całości przez Ministerstwo Kultury. Akcja ma zachęcić rodziców do odwiedzania bibliotek i codziennego czytania z dzieckiem. Każde dziecko w wieku 3-6 lat, które przyjdzie do biblioteki, otrzyma w prezencie Wyprawkę Czytelniczą, a w niej: książkę „Pierwsze czytanki dla...” oraz Kartę Małego Czytelnika. Za każdą wizytę w bibliotece,

zakończoną wypożyczeniem minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego, Mały Czytelnik otrzyma naklejkę, a po zebraniu dziesięciu zostanie uhonorowany imiennym dyplomem potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowania. W Wyprawce znajdą coś dla siebie także rodzice. „Książką połączeni, czyli przedszkolak idzie do biblioteki” to broszura informacyjna, przypominająca o korzyściach wynikających z czytania dzieciom oraz podpowiadająca, skąd czerpać nowe inspiracje czytelnicze. Dzięki akcji dziecko pozna ważne miejsce na czytelniczej mapie dzieciństwa (bibliotekę) i zostanie pełnoprawnym uczestnikiem życia kulturalnego. W 2022 r. do akcji przystąpiło 20. dzieci.

W 2022 roku Biblioteka organizowała lub uczestniczyła w następujących przedsięwzięciach:

- styczeń: konkursy online: „Moja Babcia, Mój Dziadek”, „Zamaskowany karnawał” – 11. uczestników,
- akcja „Mała książka – wielki człowiek” – 20. uczestników,
- luty: konkurs online „Miłość z fotografii”, ferie online – 21. uczestników,
- marzec: konkurs online „Czytelniczki z helskiej uliczki” – 4. uczestniczki,
- kwiecień: udział w Powiatowym Festiwalu Piosenki Bursztynowe Klucze – 2. uczestniczki,
- „Pisanki – szukanki” – zabawa wielkanocna w terenie – 42. uczestników,
- „Kwiatoteka – miejsce wymiany roślin – przyjdź do biblioteki i wymień się kwiatkiem” – 40. uczestników (wydano 58 sadzonek, 7 nawozów, 1 donicę),
- maj: konkurs online „Żywa okładka” – 2. uczestników,
- udział w wojewódzkim konkursie piosenki VIII Przymorskim Festiwalu Piosenki „Złota Nutka Króla Maciusia” – 2. uczestniczki,
- czerwiec: występ podczas obchodów Święta Miasta – 4. uczestniczki,
- lipiec-sierpień: „Granie w czytanie” – akcja zachęcająca do odwiedzin biblioteki podczas wakacji letnich – 26. uczestników,
- wrzesień: „Imieniny Biblioteki” – 30. uczestników,
- wrzesień - startujemy na Instagramie,
- październik: „Łowimy pomysły – twój pomysł, nasza realizacja”
- październik-grudzień: „Wyplatamy makramy” – 14. uczestniczek, 4 lekcje biblioteczne – 80. uczestników,
- grudzień: zabawa online „Biblioteczny kalendarz ądentowy”,
- zajęcia wokalne i emisji głosu – ogółem 154. uczestników,

Nasi czytelnicy mają możliwość:

- korzystania z indywidualnego profilu użytkownika,
- korzystania z bibliotecznego katalogu on-line,
- bezpłatnego dostępu do multimedialnej platformy ebooków, audiobooków i synchrobooków Legimi,
- współtworzenia księgozbioru naszej biblioteki.

W 2022 roku pracownicy biblioteki brali udział w bezpłatnych szkoleniach, m.in. dofinansowanych z funduszy MKiDN – np. Bibliotekarz prawnikiem, Rejestr umów, Kreatywne formy promocji książki i czytelnictwa, Instagram, Jak zorganizować spotkanie autorskie, itp.

DYREKTOR
Miejskiej Biblioteki Publicznej

mgr Grażyna Rotta